

Productschap
Zuivel

Checklist

Dierkenmerken

De dierkenmerken worden bij alle melkgevende en droge koeien beoordeeld, ongeacht de afdeling waarin ze lopen. Bekijk elk dier individueel en noteer het totaal aantal dieren dat u beoordeeld heeft.

Het scoren van de koeien verloopt het beste als de dieren vaststaan aan het voerhek. Bekijk alle koeien zorgvuldig, van alle kanten.

De afdelingen kunnen eventueel ook apart beoordeeld worden. Zo komen mogelijke verschillen tussen de afdelingen duidelijker naar voren. Maak in dat geval gebruik van meerdere exemplaren van de checklist en vul voor iedere afdeling een nieuwe checklist in.

Laat vervolgens, om de bewegingsscore uit te kunnen voeren, de dieren één voor één los. Op deze wijze kunnen de gangen van iedere individuele koe worden beoordeeld. Tot slot kan de ontwijktest uitgevoerd worden. Alle dieren lopen tijdens deze test los. U benadert de dieren één voor één, zoals aangegeven in de instructie.

De beoordelingspunten 'bewegingsscore', 'speengezondheid' en 'ontwijktest' kunnen eventueel steekproefsgewijs worden uitgevoerd. Scoor dan elk vijfde dier dat u tegen komt, zodat 20% van de koppel gescoord wordt. Dit geeft een aardig beeld van de gehele koppel.

Huisvestingskenmerken

De huisvestingskenmerken worden per afdeling beoordeeld. Dus zowel voor de productiegroep(en) als de groep droge koeien apart. Noteer het aantal vreet- en ligplaatsen en het aantal dieren in de groep om de bezettingsgraad per afdeling uit te rekenen. De berekening staat vermeld onder het betreffende kenmerk.

Het kan voorkomen dat een groep dieren in een staldeel gehuisvest wordt dat bestaat uit een combinatie van een ouder en nieuwer gedeelte (bijvoorbeeld door latere aanbouw). In dit staldeel zullen dan qua maatvoering verschil te zien zijn tussen het oude en nieuwe gedeelte. Noteer deze als aparte afdelingen. Is de huisvesting voor alle afdelingen hetzelfde, dan volstaat één meting.

Dierkenmerken

Aantal dieren Totaal van alle melkgevende en droge koeien

Conditie score Aantal runderen met conditiescore lager dan 1,5

Damslapers Het aantal damslapers. Inclusief dieren die half in de box en half op het rooster liggen (halve damslapers).

Grupbenen/Dikke hakken. Een zwelling aan de buitenzijde van het achterbeen ter hoogte van het spronggewricht; al dan niet met haarverlies. Scoor geen plekken met alleen haarverlies.

Verdeel de verdikking in twee categorieën:

• Verdikt, maar kleiner dan een vuist.

• Verdikt en groter dan een vuist.

Verdikte voorknieën. Een verdikking op de voorknie, al dan niet met haarverlies. Scoor geen plekken met alleen haarverlies. Verdeel de verdikking in twee categorieën:

• Verdikt maar kleiner dan een vuist.

• Verdikt en groter dan een vuist.

Gewrichtsontsteking. Het gewricht is verdikt, warm en pijnlijk en de poot wordt nauwelijks belast.

Schoftbulten. Een verdikking op de nek tussen de achterzijde van de schedel en de voorzijde van het schouderblad.

Aangekoekte mestresten,

Beoordeel de oppervlakte van de mestresten op de achterhand. Kies hierbij uit:

• 25x25 – 50x50cm

• 50x50 – ½ achterhand

• Groter dan ½ achterhand

Schimmelinfectie. Ringschurft is te herkennen aan ronde, kale, grijze plekken.

Schurft. Let vooral op kale plekken in de koekoeksgaten en op de staartwortel. Tel een schimmelinfectie niet mee.

Vervolg Dierkenmerken

- Verwondingen.** Recente beschadigingen aan de huid waarbij de huid nog niet gesloten is (litttekens tellen niet mee). Geknikte staarten, botbreuken en bulten (vaak drukplekken) op de bovenzijde van de wervelkolom tellen wel mee.
- Klinische mastitis.** Zichtbare mastitis in één of meerdere kwartieren, van een 'vlokje in de melk' tot 'een doodzieke koe'. Alleen koeien die op dit moment mastitis hebben (al dan niet behandeld).
- Speengezondheid.** Scoor de conditie van alle vier de spenen bij minstens 20% van uw dieren. Pak de speen voorzichtig vast en draai het naar u toe. Noteer het aantal dieren die één of meer rafelige speenpunten hebben.
- Pootscore 3.** Maak bij een stilstaande koe van achteren een inschatting van de hoek die de tussenklauw-spleet van de poot met de wervelkolom maakt. Bij 'pootscore 3' is de hoek meer dan 24°.
- Ernstig kreupele runderen.** Een poot wordt niet of nauwelijks belast

Bewegingsscore

Scoor 20% van de dieren in rust en in beweging; neem de eerste drie passen niet mee.

- Normaal = bewegingsscore 1
(rug recht in stand en beweging);
- Licht afwijkend = bewegingsscore 2 en 3
(rug gebogen in stand en/ of beweging; bij score 3 is al sprake van kreupelheid);
- Sterk afwijkend = bewegingsscore 4 en 5
(rug altijd gebogen en altijd sprake van kreupelheid).

Ontwijktest

Voer de ontwijktest uit bij minstens 20% van de dieren.

Stap 1: Benader de koe van voren. Houd de handen langs uw lichaam. Kijk de koe niet in de ogen. Loop langzaam naar de koe.

Stap 2: Op 1 meter: Streck hand uit en wacht 10 seconden op reactie.

Stap 3: Benader koe en leg de hand op de nek.

Het moment van 'ontwijken' wordt bepaald door het moment dat de koe van de beoordelaar weg stapt.

- Score snel: koe stapt weg voordat u tot 2 meter bent genaderd;
- Score matig: koe stapt weg nadat u minder dan 2 meter bent genaderd maar voordat hand op de nek wordt gelegd;
- Score niet: hand kan op de nek worden gelegd en koe blijft staan of loopt daarna weg.

Huisvestingskenmerken

Melk Melk Droge
Koeien 1 Koeien 2 Koeien

--	--	--

Aantal koeien in de afdeling

--	--	--

Aantal vreetplaatsen in de afdeling

Het aantal vreetplaatsen en of er sprake is van een beperkt of een onbeperkt voersysteem. Deel bij het buizensysteem de totale vreetbreedte door 65.

--	--	--

Breedte voerhek. De hart-op-hart (h.o.h.) afstand.

--	--	--

Hoogte voerhek

De netto afstand van de roosters tot de onderkant van de bovenste buis (dus niet h.o.h.)

ja/nee ja/nee ja/nee

Drinkwater helder en fris

De bodem van de bak is goed zichtbaar en er zijn geen zichtbare verontreinigingen, zoals mestresten, aanwezig. Op de bodem mogen wat voerresten liggen.

ja/nee ja/nee ja/nee

Onbeperkte toegang tot drinkbakken

Beoordeel de toegang en het functioneren van drinkbakken. Let hierbij ook op de toegang tot water in de wachtruimte.

ja/nee ja/nee ja/nee

Bedekking ligbed zacht

Een goed ligbed is droog en heeft een indrukbare ondergrond.

ja/nee ja/nee ja/nee

Strooisel aanwezig

Er is voldoende strooisel aanwezig om het ligbed droog te houden.

--	--	--

Aantal ligplaatsen in de afdeling

Lengte van de ligbox

De gemiddelde lengte, breedte en de afstand tussen schoftboom en achterrاند (diagonaal) van de ligbox. Neem de gemiddelde maat van 3 verschillende boxen. Noteer de netto beschikbare afstand, niet de hart op hart (h.o.h) afstand.

--	--	--

Voorzijde Open

--	--	--

Voorzijde Dicht

--	--	--

Breedte van de ligbox

--	--	--

Lengte van de diagonaal schoftboom - achterrاند